

HZN e glasilo

Broj 3/2018

Službeno glasilo Hrvatskoga zavoda za norme



Novi ISO 31000 brine da upravljanje rizicima bude jednostavno



Prerađen je ISO/IEC 27000



HZN

Članovi
HZN-a



CEN-ov i CENELEC-ov stav o uredbi o internetskoj sigurnosti

HZN e-glasilo

**Službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme sa stalnim dodatkom
Oglasnik za normativne dokumente**

Godište: 10. 2018.

ISSN 1847-4217

URL: <http://www.hzn.hr>

Izdavač:	Hrvatski zavod za norme MB: 1957406 OIB: 76844168802
	Sjedište: Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb Telefon: 01/610 6095 Telefax: 01/610 93 21
Glavni urednik:	Igor Božičević, ravnatelj HZN-a
Pomoćnik glavnog urednika:	Vladimir Jaram
Tehnički urednik:	Vladimir Jaram
Uredništvo:	Ana Marija Boljanović, Melanija Grubić Sutara, Vlasta Gaćeša-Morić, Boro Jandrijević, Stanka Miljković, Nenad Nikolić, Vladimir Jaram, Igor Božičević
Lektura:	Ivana Canosa
Korektura:	Vladimir Jaram, Sandra Knežević
Grafička obrada naslovnice:	Vladimir Jaram
Grafička priprema:	Vladimir Jaram, Sandra Knežević
Izlazi:	mjesečno
Uređenje	2018-03-31

Opremu tekstova obavlja uredništvo. Za sadržaj poimence potpisanih priloga odgovorni su njihovi autori. Oni ne iskazuju obvezno stav Hrvatskoga zavoda za norme. Objavljeni prilozi u službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme autorski su zaštićeni. Iznimka su sadržaj, novosti iz HZN, novosti iz europskih i međunarodnih normirnih tijela i s normizacijom povezane aktivnosti koji se mogu objavljivati u drugim stručnim časopisima uz obveznu naznaku izvora i dostavljanje časopisa u kojemu su objavljeni tako preuzeti prilozi. Za priloge iz rubrike Normizacija i Tehničko zakonodavstvo potrebno je zatražiti pisano odobrenje za njihovo objavljivanje od autora i od Hrvatskoga zavoda za norme.

PROSLOV

Poštovani čitatelji!

U ovome broju HZN e-glasila u našim stalnim prilozima možete pročitati o zbivanjima u HZN-u te regionalnim i međunarodnim normizacijskim organizacijama. U vijestima iz HZN-a, možete pogledati naš stalni prilog o članovima HZN-a.

U rubrici Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija, u ovome broju iz IEC-a možete pročitati informaciju o tome kako normizacija pomaže da se ostvari djelotvoran, siguran i pouzdan IoT (Internet of Things) te time ujedno stvaranje globalnog tržišta. Tu je i obavijest o izboru Jo Copsa za novog finansijskog direktora IEC-a, a donosimo i godišnji tablični prikaz rada IEC-a u brojevima (za 2017. godinu).

Iz ISO-a možete pročitati o upravo objavljenom novom izdanje norme ISO 31000, koje će pomoći da upravljanje rizicima bude jednostavnije te o novom izdanje norme ISO/IEC 27000 koje je, s obzirom na brojna pitanja o sigurnosti mikroprocesora i velike inicijative u vezi s internetskom sigurnošću kao što je Opća uredba EU-a o zaštiti podataka, stiglo u pravo vrijeme.

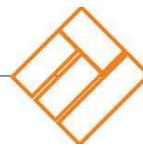
U novostima iz CEN-a i CENELEC-a donosimo kratki prilog kojim CEN i CENELEC pozdravljaju prijedlog uredbe o internetskoj sigurnosti Europske komisije [COM (2017) 477] u okviru strategije internetske sigurnosti kojoj je cilj rješiti trenutnu rascjepkanost europskog tržišta. U tom smislu CEN i CENELEC daju doprinos tekućim raspravama u Europskom parlamentu, Vijeću Europske unije i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru kako bi se osigurao usklađen pristup internetskoj sigurnosti.

Ugodno čitanje!

V. Jaram
pomoćnik glavnoga urednika



Sadržaj 3/2018



Proslov	2
Novosti iz HZN-a	
• Članovi HZN-a	4
Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija	
IEC	
• Živjeti u pametnom svijetu	5
• Jo Cops izabran za novog financijskog direktora IEC-a	8
• IEC u brojevima	9
ISO	
• Novi ISO 31000 brine da upravljanje rizicima bude jednostavno	10
• ISO/IEC 27000 – prerađena je ključna međunarodna norma za informacijsku sigurnost	12
CEN i CENELEC	
• CEN-ov i CENELEC-ov stav o uredbi o internetskoj sigurnosti	13

Naslovnica: *Priopćenja iz regionalnih i međunarodnih normizacijskih organizacija*

HZN Oglasnik za normativne dokumente (A1-A38)

ISSN 1847-4217

Novosti iz HZN-a

Članovi Hrvatskog zavoda za norme

Objavljujemo popis redovitih i pridruženih članova HZN-a po vrstama pravnih odnosno fizičkih osoba za koje je Upravno vijeće donijelo odluku do 31. ožujka 2018. godine.

Tablica *Članovi Hrvatskog zavoda za norme* identična je tablici objavljenoj u HZN e-glasilu br. 2/2018 jer do 31. ožujka 2018. godine nije bilo promjena.

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2017-12-08	2018-02-02
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	9	8
Fizičke osobe	0	0
Ukupno promatračkih članova	9	8
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	165	161
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	22	21
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	6	8
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	1	1
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	19	20
Fizičke osobe – pojedinci	29	29
Obrt – fizičke osobe	2	2
Tijela državne uprave	51	50
Ukupno redovnih članova	300	297
Ukupno članova HZN-a	309	305

Dobrodošli u sustav komentiranja nacrta norma!

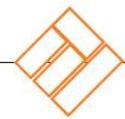


Pronadite nacrtne bitne za vaše poslovanje ili granu djelatnosti pomoću donje trake za pretraživanje

Pročitajte i ocijenite postojeći nacrt norme te razmislite kako bi on mogao utjecati na Vas i Vaše poslovanje

Komentirajte nacrt norme i sudjelujte u njezinom oblikovanju

Omogućujemo vam da jednostavno podjelite nacrtne i komentare s kolegama



Živjeti u pametnom svijetu

Normizacija pomaže da se ostvari djelotvoran, siguran i pouzdan IoT i ujedno omogućuje stvaranje globalnog tržišta

Možda toga nismo svjesni, ali internet stvari (IoT) dio je brojnih aspekata svakodnevnog života. Zahvaljujući milijardama povezanih uređaja i sustava koji „obiluju“ senzorima, on može olakšati svakodnevne aktivnosti i povećati učinkovitost radnih procesa, štedeći vrijeme i novac. U zdravstvu može spasiti život i poboljšati njegovu kvalitetu.



Opća povezanost

Gradovi i njihova infrastruktura, uključujući prijevoz, energiju, zgrade i kuće, postaju pametni kako bi poboljšali energetsku učinkovitost i svoje funkcije. To koristi i građanima i gospodarstvu.

Inteligentni povezani proizvodni sustavi omogućuju tvrtkama da reagiraju u realnom vremenu na promjene u zahtjevima kupaca i uvjetima u tvornicama i dobavljačkim mrežama. U poljoprivredi uzgajivači pomoći pametnih telefona i aplikacija moderniziraju uzgoj usjeva i stoke.

Medicinski „nosivi“ uređaji prikupljaju i razmjenjuju podatke o zdravlju korisnika (foto: techcrunch.com)

IoT mijenja i način na koji funkcioniraju djelatnosti kao što su automobilička industrija, zdravstvo, industrija zabave i maloprodaja.

U svim tim područjima, ta tehnologija pridonosi stvaranju održivijeg svijeta.

Potreba za normama

IoT obuhvaća razne tehnologije koje se još uvijek razvijaju i široki krug različitih sudionika. Stoga je od velike važnosti osigurati određenu razinu interoperabilnosti. Ona bi omogućila da sve komponente funkcioniraju brzo i pouzdano u prikupljanju, razmjeni i analizi ogromnih količina podataka. Norme za IoT omogućit će i rast tržišta uređaja, sustava i usluga IoT-a.

IEC-ov i ISO-ov Zajednički tehnički odbor 1 ([ISO/IEC JTC 1](#)) izrađuje međunarodne norme za informacijske i komunikacijske tehnologije za poslovne aplikacije i aplikacije široke potrošnje.

S obzirom na veliku važnost i utjecaj IoT-a, JTC 1 osnovao je 2016. godine pododbor [ISO/IEC JTC 1/SC 41: Internet of Things and related technologies](#), koji je objedinio i proširio aktivnosti bivših radnih



skupina (WG) 7 i 10. Glavni je zadatak pododbora SC 41 izraditi normizacijski program i dati upute za JTC 1, IEC, ISO i druge subjekte koji izrađuju aplikacije povezane s IoT-om. Njegovo područje rada obuhvaća i senzorske mreže i tehnologije tzv. nosivih uređaja (engl. wearables) – “pametnih” elektroničkih uređaja koji se nose na tijelu ili odjeći.

Osim već objavljenih normi za senzorske mreže, SC 41 izrađuje temeljne odnosno horizontalne norme za referentnu arhitekturu, rječnik i interoperabilnost IoT-a. Njima se može služiti industrija i svaki tehnički odbor koji se bavi normizacijom povezanom s aplikacijama koje se koriste IoT-om. Osiguravanjem dosljednosti i izbjegavanjem udvostručavanja rada, tvrtke i proizvođači mogu uštedjeti vrijeme, rad i novac.

Godina postignuća za SC 41

Suradnici IEC-ovog glasila e-tech razgovarali su s Françoisom Coallierom, predsjednikom pododbora **SC 41**, o tome što je ostvareno u prvoj godini i što se spremi za 2018.

Velik dio rada bio je administrativne prirode, uspostavljanje strukture rada, upravljanje i strateško planiranje. Sve se to radilo paralelno s nastavkom stručnog rada naslijedenog od bivših radnih skupina – ukupno 11 projekata.

“Na prvom plenarnom sastanku uspostavili smo studijske skupine (SG): rubno računarstvo (*edge computing*), industrijski IoT, IoT u realnom vremenu, pouzdanost, nosivi uređaji i slučajevi upotrebe IoT-a. Sve skupine dobro napreduju s poslom. Skupina za rubno računarstvo zadužena je da pomogne u ostvarenju preporuka dokumenta [Edge Intelligence White Paper](#). Na temelju preporuka skupine, SC 41 pokrenuo je projekt u tom području na svom zadnjem plenarnom sastanku u Indiji, New Delhi.”

Važnost stvaranja sinergija

Mnogo je sudionika u razvoju uređaja i sustava koji čine sveprisutni IoT, a također i u izradi povezanih normi. Važan dio aktivnosti SC 41 bit će povezivanje s drugim IEC-ovim tehničkim odborima (TC) i pododborima (SC) te drugim organizacijama koje izrađuju norme i skupinama u industriji. SC 41 je već povezan s [ISO](#)-om i [ITU-T](#)-om te organizacijama *Advancing Identification Matters* ([AIM](#)), *Industrial Internet Consortium* ([IIC](#)), *Open Connectivity Foundation* ([OCF](#)), *Open Geospatial Consortium* ([OGC](#)), *Global Language of Business* ([GS1](#)) i *International Council on Systems Engineering* ([INCOSE](#)).

“Moramo biti sistematični i surađivati s mnogo različitih ljudi. To će biti velik izazov jer se radi o nekih 24 IEC-ovih tehničkih odbora i pododbora. Naprimjer naša studijska skupina za rubno računarstvo surađivat će s pododborom [ISO/IEC JTC 1/SC 38](#) za računarstvo u oblaku, a naša studijska skupina za pouzdanost s pododborom [ISO/IEC JTC 1/SC 27](#) za tehnike informatičke sigurnosti, dok će naša studijska skupina za nosive uređaje biti u redovitom kontaktu s odborom [IEC TC 124](#) koji se bavi tehnologijom nosivih uređaja. Zatim su tu naši odbori za sustave (SyC), naprimjer Odbor za život potpomognut okolinom ([SyC AAL](#)), pametne gradove ([SyC Smart Cities](#)) i novoosnovani Odbor za pametnu proizvodnju ([SyC Smart Manufacturing](#)). Nadamo se da ćemo ove godine proširiti i naše vanjske suradničke veze”, rekao je Coallier.

Mnogo posla pred nama

Nebrojene aplikacije koriste se tehnologijom IoT-a. Od zabave, komunikacije i kupnje roba i usluga do uređaja i sustava (sigurnost, grijanje, rasvjeta) u domovima i automobilima (GPS praćenje, prognoza vremena, promet, zabava itd.): SC 41 ima mnogo raznovrsnog posla, kao što Coallier komentira u nastavku.





Industrijski IoT

Industrijski IoT (IIoT) odnosi se na sva područja primjene IoT-a osim kućanstava. Uključuje naprednu proizvodnju, zdravstvenu skrb, preciznu poljoprivredu, pametne energetske mreže i gospodarenje energijom.

“Mnogo je posla pred nama i važno je da norme ispunjavaju potrebe tih područja primjene.”

IoT u realnom vremenu

Mnogi sustavi IoT-a moraju biti u stanju reagirati u stvarnom vremenu. To je svojstvo razreda sustava koji se nazivaju kibernetičko-fizičkim sustavima (CPS). Oni su ključni za primjene u naprednoj proizvodnji i pametnim energetskim mrežama.

“Rad u tom području od ključne je važnosti. Naprimjer, američki *National Institute of Standards and Technology* ([NIST](#)) već je objavio dokumente u tom području. Veselim se preporukama te studijske skupine.”

Pouzdanost

Bez obzira radi li se o energetskoj mreži, kućanstvu, medicinskom nosivom uređaju ili uređaju za zabavu i informiranje u vozilu, povezani uređaji i sustavi moraju biti zaštićeni od internetskih napada kako bi se zajamčila sigurnost korisnika i privatnih podataka. Moraju biti i sigurni, brzi, pouzdani, dostupni i otporni. Pouzdanost IoT-a koncept je projektiranja sustava koji obuhvaća sve atribute kojima se ostvaruje povjerenje korisnika u sustav IoT-a.

„To je jedna od ključnih tema IoT-a. Ova studijska skupina surađivat će s drugim IEC-ovim pododborima, uključujući pododbor za informatičku sigurnost.“

Nosivi uređaji

Nosivi uređaji odnose se na razred IoT uređaja koji se nose na tijelu ili su ugrađeni u tijelo. Primjenjuju se u brojnim područjima, između ostalog u zdravstvu.

„U tvornici je održavanje po stanju (održavanje na temelju prognoze stanja) jedno od svojstava napredne proizvodnje koje ljudi očekuju za svu tvorničku opremu. Takvo održavanje možete primijeniti i na ljudsko tijelo. To se radi obradom svih podataka koje prikupe senzori u tijelu ili na tijelu dok hodamo ili vježbamo i pokušajem da se predvide stanja i događaji povezani s tijelom. Otkrivanjem obrazaca otkrivamo i stanja koja su možda i u nastanku. Postoji mnogo mogućnosti u tom području. Ta studijska skupina imat će mnogo radnih projekata.“

(Izvor: Antoinette Price; <https://iecetech.org/issue/2018-01/Living-in-a-smart-world>; priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)





Jo Cops izabran za novog financijskog direktora IEC-a

Glavni cilj: transparentnost i bolji podaci potrebni u odlučivanju

Ženeva, Švicarska, 1.1.2018. – Belgijanac Jo Cops preuzeo je 1. siječnja dužnost financijskog direktora IEC-a. Kao član Izvršnog odbora odgovoran je za financije IEC-a i radit će na olakšavanju procesa odlučivanja o strateškim ulaganjima i financiranju projekata.

"Počašćen sam što su me članovi IEC-a izabrali i sretan sam što ću obnašati dužnost financijskog direktora u vremenima kad je normizacija za sadašnje i buduće tehnologije u vrhu prioriteta. U našem dinamičnom okruženju, težište na financijskim pitanjima postaje bitno jer ona odražavaju poslovnu uspješnost IEC-a. Financije utječu na sve druge korporativne funkcije i obrnuto. U tom smislu, biti financijski direktor ne znači više samo sastavljati financijske izvještaje i voditi knjige nego i poduzimati radnje koje gledaju u budućnost uz potporu financijskih alata i tehnika, s ciljem da IEC i članovi ostvare dodanu vrijednost koju traže", rekao je Cops.



IEC (Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo) vodeća je svjetska organizacija koja izrađuje i objavljuje međunarodne norme za sve električne, elektroničke i srodne tehnologije. U njegovom normizacijskom radu sudjeluje gotovo 20.000 stručnjaka iz industrije, trgovine, vlada, ispitnih i istraživačkih laboratorija, akademske zajednice i udruženja potrošača.

S obzirom na nagli rast u područjima kao što su pametni gradovi, internet stvari (IoT), informatička sigurnost, znanost o podacima (*data science*) i umjetna inteligencija, automatizacija i proširena stvarnost (AR)/virtualna stvarnost (VR), potreba za normizacijom nikada nije bila veća.

O Jo Copsu

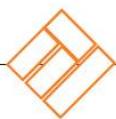
Cops je stekao diplome iz inženjerstva, poslovne ekonomije (*KU Leuven*) te digitalnog i financijskog upravljanja (*Vlerick Business School*).

Radio je u više normizacijskih organizacija. Glavni je tajnik Belgijskog elektrotehničkog odbora (**CEB-BEC**) od 2013. godine i stalni je izaslanik Belgije u **CENELEC-u**, Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju, gdje je član Radne skupine za politiku i Radne skupine BT-a za učinkovitost.

Kao financijski direktor, Cops je odgovoran za IEC-ove financije, a odgovara izravno Vijeću, u kojem su zastupljeni svi članovi IEC-a.

(Izvor: <http://www.iec.ch/newslog/2018/nr0218.htm>; priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)





IEC U BROJEVIMA

Organizacija

Punopravni članovi nacionalnih odbora	62 nacionalnih odbora
Pridruženi članovi	23 nacionalna odbora
Ukupno	85 nacionalna odbora
Program pridruženih članica (stanje 2017-12-31)	86 sudionika
Tehnički odbori/Pododbori	204 (104+100)
Radne skupine	565
Projektni timovi	268
Timovi za održavanje	617

Publikacije**Ukupan broj publikacija (stanje 2017-12-31)**

Međunarodne norme	6606
Tehničke specifikacije	322
Tehnički izvještaji	550
IEC-PAS	45

Publikacije izdane u 2017.

Međunarodne norme	507
Tehničke specifikacije	44
Tehnički izvještaji	71
IEC-PAS	9

FDISs izdani u 2017.

U CENELEC-u usporedno glasanje	353
	253

CDVs izdani u 2017.

U CENELEC-u usporedno istraživanje	530
	391

Ukupan broj aktivnih projekata s 2017-12-31**1632****Prosječno vrijeme izrade IEC publikacije u 2017.****32,6 mjeseci****Ocjena sukladnosti****IECEE (stanje 2017-12-31)**

Države sudionice	52
Nacionalna certifikacijska tijela	79
Ispitni laboratoriji	511
Certifikati izdani prema CB shemi	95791

IECQ (stanje 2017-12-31)

Ovlaštene nacionalne institucije (članovi)	14
Nadzorni inspektorati (certifikacijska tijela)	25

IECEx (stanje 2017-12-31)

Članovi (države)	33
Prihvaćena certifikacijska tijela (EXCBs)	83
Ex ispitni laboratoriji (ExTLs)	61

(stanje 2017-12-31)



Novi ISO 31000 brine da upravljanje rizicima bude jednostavno

Oštećen ugled ili brend, internetski kriminal, politički rizik i terorizam neki su od rizika s kojima se sve češće suočavaju privatne i javne organizacije svih vrsta i veličina širom svijeta. Upravo je objavljeno novo izdanje norme ISO 31000, koje će pomoći u nadzoru nad neizvjesnošću.

Rizik je dio svake odluke u životu. Međutim, za neke je odluke potreban strukturiran pristup. Naprimjer, direktor više razine ili vladin dužnosnik trebaju donositi prosudbe o riziku u vrlo složenim situacijama. Bavljenje rizikom dio je upravljanja i vodstva te temelj upravljanja organizacijom na svim razinama.



Jučerašnja praksa upravljanja rizicima više nije prikladna za današnje opasnosti i treba je izmijeniti. Ta su razmatranja bila u težištu prerade norme ISO 31000, *Risk management – Guidelines* (Upravljanje rizicima – Smjernice), čije je najnovije izdanje upravo objavljeno. [ISO 31000:2018](#) daje jasnije, kraće i sažetije upute koje će pomoći organizacijama da pomoći načela upravljanja rizicima poboljšaju planiranje i odlučivanje. U odnosu na prethodno izdanje načijene su sljedeće glavne promjene:

- pregled načela upravljanja rizicima i ključnih kriterija njegovog uspjeha
- težište na vodstvu od strane uprave, koja treba osigurati da upravljanje rizicima bude ugrađeno u sve aktivnosti organizacije, počevši od upravljanja
- veći naglasak na višekratnoj prirodi upravljanja rizicima i korištenju novim iskustvima, saznanjima i analizom radi izmjene elemenata procesa, radnji i kontrola u svakoj fazi procesa
- modernizacija sadržaja s većim naglaskom na održavanje otvorenog modela sustava koji redovito razmjenjuje povratne informacije s vanjskim okruženjem kako bi bio prikladan za višestruke potrebe i kontekste.

Jason Brown, predsjednik tehničkog odbora ISO/TC 262 za upravljanje rizicima koji je izradio normu, kaže: "Prerađena verzija ISO 31000 bavi se integracijom u organizaciju i ulogom i odgovornošću rukovoditelja. Ljudi koji se bave rizicima često su na margini upravljanja organizacijom i taj naglasak pomoći će im da dokažu da je upravljanje rizicima sastavni dio poslovanja."

U novoj verziji norme jezik je jednostavniji kako bi bila jasnija i pristupačnija svim dionicima. Stavljen je veće težište na stvaranje i zaštitu vrijednosti kao ključnog pokretača upravljanja rizicima, a norma donosi i ostala povezana načela kao što su trajno poboljšavanje, uključivanje dionika, prilagodba organizaciji i razmatranje ljudskih i kulturoloških čimbenika.

Rizik je sada definiran kao „učinak neizvjesnosti na ciljeve“, dakle, težište je na učinku nepotpunog poznavanja događaja ili okolnosti na odlučivanje organizacije. To zahtijeva promjenu tradicionalnog shvaćanja rizika i prisiljava organizacije da prilagode upravljanje rizicima svojim potrebama i ciljevima – a to je ključna korist od ove norme. Jason Brown objašnjava: "ISO 31000 daje okvir za upravljanje rizicima koji podržava sve aktivnosti na svim razinama organizacije, uključujući odlučivanje. Okvir ISO 31000 i njegovi procesi trebaju se integrirati u sustave upravljanja kako bi se osigurala



dosljednost i djelotvornost upravljačke kontrole u svim segmentima organizacije.” To bi uključilo strategiju i planiranje, otpornost organizacije, informatiku, korporativno odgovorno upravljanje, ljudske resurse, usklađenost sa zakonima, kvalitetu, zdravlje i sigurnost, poslovni kontinuitet, upravljanje krizama i sigurnost.

Nastala je norma koja je više od nove verzije ISO 31000. Ne radi se samo o preradi norme: ona daje novo značenje načinu kako ćemo upravljati rizicima u budućnosti. Što se tiče certifikacije, ISO 31000:2018 daje upute, a ne zahtjeve, pa nije namijenjena certifikaciji. To rukovoditeljima daje fleksibilnost da normu primijene na način koji odgovara potrebama i ciljevima njihove organizacije.

Brown dodaje da je osnovni cilj odbora ISO/TC 262 da osiguravanjem dobre prakse upravljanja rizicima pomogne organizacijama da osiguraju dugoročnu opstojnost i uspjeh u interesu svih dionika. „Neuspjeh u upravljanju rizikom u osnovi je riskiranje neuspjeha.“

(Izvor: Sandrine Tranchard, 15. veljače 2018., <https://www.iso.org/news/ref2263.html>; priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)





ISO/IEC 27000 – prerađena je ključna međunarodna norma za informacijsku sigurnost

2018. godina bit će velika godina za informacijsku sigurnost. S obzirom na brojna pitanja o sigurnosti mikroprocesora i velike inicijative u vezi s internetskom sigurnošću kao što je Opća uredba EU-a o zaštiti podataka, novo izdanje norme ISO/IEC 27000 stiglo je u pravo vrijeme.

[ISO/IEC 27000:2018](#) daje pregled sustava upravljanja informacijskom sigurnošću (ISMS) te nazive i definicije koji se upotrebljavaju u nizu norma o ISMS-u ISO/IEC 27001. Nova verzija norme, objavljena u veljači 2018., primjenjiva je na sve vrste i veličine organizacija, od multinacionalnih do malih i srednjih poduzeća, a također i na vladina tijela i neprofitne organizacije.



U nizu 27000 više je od deset norma. Nedavno objavljena norma ISO/IEC 27000 daje pregled njihove povezanosti: područja primjene, uloge, funkcije i međusobni odnos.

Norma će biti od koristi također i zato što objedinjuje glavno nazivlje iz drugih normi u nizu ISO/IEC 27000.

ISO/IEC 27000:2018 izradio je tehnički odbor ISO/IEC JTC 1, *Information technology*, pododbor SC 27, *IT security techniques*, čije tajništvo vodi DIN, član ISO-a iz Njemačke. Normu možete kupiti kod nacionalnog člana ISO-a ili putem ISO-ove mrežne trgovine ISO Store.

(Izvor: Barnaby Lewis, 1. ožujka 2018., <https://www.iso.org/news/ref2266.html>; priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)





Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija

CEN-ov i CENELEC-ov stav o uredbi o internetskoj sigurnosti

CEN i CENELEC pozdravljaju prijedlog uredbe o internetskoj sigurnosti Europske komisije [COM (2017) 477] u okviru strategije internetske sigurnosti kojoj je cilj rješiti trenutnu rascjepkanost europskog tržišta. U tom smislu dajemo doprinos tekućim raspravama u Europskom parlamentu, Vijeću Europske unije i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru kako bi se osigurao usklađen pristup internetskoj sigurnosti.



CEN i CENELEC daju sljedeće preporuke:

- **definirati** što se misli pod ICT proizvodima i uslugama ('ICT products and services') koji su obuhvaćeni prijedlogom i pozvati EK da službeno surađuje s europskim normizacijskim organizacijama kako bi se utvrdio prioritetni popis proizvoda, usluga i digitalnih kompetencija i kvalifikacija s ciljem da normizacija može pratiti tržišne potrebe;
- **pozvati** službeno priznate nacionalne, europske i međunarodne normizacijske organizacije da definiraju zahtjeve i norme koji će se primjenjivati u programima certifikacije, dajući prvenstvo međunarodnim normama;
- **primjeniti** proces novog zakonodavnog okvira koji jasno razgraničuje zakonodavstvo, norme i ocjenjivanje sukladnosti te izbjegava stvaranje nove prakse koja bi unijela pomutnju na tržište;
- **preraditi** tehničke pojedinosti obuhvaćene ciljevima sigurnosti i odredbe o razinama osiguranja kako bi one bile u potpunosti primjenjive na stvarne slučajeve upotrebe i sukladne sa suvremenom najboljom praksom.

Pozivamo vas da pročitate cijeli dokument o stavu CEN-a i CENELEC-a. Ako želite saznati više o normizaciji u području internetske sigurnosti i razgovarati o stavu CEN-a i CENELEC-a o nacrtu uredbe, molimo da se obratite na [Andreea Gulacs](#).

Pročitajte dokument [CEN and CENELEC position paper](#) (u PDF formatu).

(Izvor: <https://www.cen.eu/news/brief-news/Pages/TN-2018-001.aspx>; priredio: V. Jaram; prijevod: T. Majić)

